

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Vse pošiljatve, (dopisi reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Rotovška cesta št. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 v. Naročnina se plačuje vnaprej. Posamezna številka stane 10 vinarjev.

Oglasi se računijo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Knezoškofijski konzistorij v Mariboru — na krivih potih.

V Celju, meseca maja.

Narodna stranka se načeloma ne vrti v verske zadeve. Mi spoštujemo globoko ukoreninjeno versko čustvovanje slovenskega naroda in vemo pravilno ceniti blagodejne posledice pravega verskega življenja med ljudstvom. Kakor odbijamo z neizprosno doslednostjo napade na naš jezik in na politične pravice Slovencev, tako ne odobravamo napadov in norčevanja z vere našega ljudstva. Zato tudi nismo nikoli prišli v nasprotja ali prepire z onimi, ki so poklicani versko čustvovanje med našimi ljudmi vzdrževati, zaradi verskih, kvečjemu zaradi političnih vprašanj. Zato nismo nikoli pustili v svojem glasilu pisati ne proti veri, ne proti duhovnikom kot svečnikom božjim in smo vedno častili autoriteto mariborskega škofa in njegovih merodajnih svetovalcev, združenih v lavantinskem knezoškofijskem konzistoriju. Tudi današnje vrstice ne veljajo za izraz kake sovražnosti, pač pa kot odkritosrčno svarilo, združeno z željo, da bi se naj razmere spreobrnilo prav kmalu na bolje.

Zadnje desetletje se je pri nas vse javno življenje spremenilo. Duhovščina se je združila v močno organizirano politično stranko, ki si je znala dobiti v deželi odločilen vpliv. Ima v rokah skoraj vse mandate, pa tudi veliko gospodarskega in družabnega življenja se ravna po njenih navodilih in v njeno korist. Jasno je, da bi duhovščina ne smela toliko nastopati v političnem boju in se ne toliko izpostavljati, ako bi ne imela določnega navodila od zgoraj, od knezoškofijskega konzistorija in njegovega načelnika, škofa dr. Napotnika samega. Nujno pa sledi iz tega, da je torej ta konzistorij za dejanje in nehanje duhovščine odgovoren, da je nadalje ta korporacija postala tako važen činitelj tudi v izvencerkvenem življenju našega naroda, da moramo njegovo dejanje in nehanje opazovati ter po potrebi tudi podvreči javni kritiki.

Spodnještajerski Slovenci imamo prav malo samouprave. Večina občin je sicer v naših rokah — ali kje so še časi, ko se bodo naši občinski odbori zavedali v polni meri svojih pravic in dolžnosti! Koliko še imamo županov, ki se ne smatrajo samo za izvršujoče organe glavarjev temveč za svobodno voljene vodje in varuhe svojih občanov? V spomin mi pride tu sledeča zgodba: Župan M. iz B. pride k okrajnemu glavarju v B. v neki zadevi. Ker M. ni popustil, je došlo med njim in glavarjem do prav ostrih besed. Glavar mu je rekel: Ali ne veste, da sem jaz c. kr. glavar in vas lahko dam zapreti? M. mu je pa odgovoril: Da, vi ste plačan uradnik in jaz sem neplačan, svobodno voljen župan bi! Prosim, zaprite me! Človek bi mislil, da je prišlo do bogvečesa, v resnici pa sta se moža v sporni zadevi poravnala kakor je M. hotel in potem je užival pri glavarju vedno kot župan izvanreden ugled. Odločnost in rezkost poštenega človeka najde tudi pri vladi vedno poslušna ušesa in upoštevanje. Za občinami imamo nekaj autonomije v okrajnih zastopih — žalibog da vsled izvanrednih razmer v naši deželi vedno manj. Učiteljstvo in uradništvo je kruševno odvisno od vlade in vsled sedaj vladajočega sistema torej od Nemcev. Od njega torej ni mogoče zahtevati prvoboriteljstva v težkih naših narodnih in gospodarskih bojih. Ni čuda, da se vsled tega oči naroda obračajo na duhovščino. Ni tajiti, da se je ta prejšnja desetletja precej oprijela probujevalnega dela med našim ljudstvom in da ta duhovščina vsled množine svojega prostega časa in

obilnih gmotnih sredstev politično sedaj še deluje več ko kateri drugi stan. Duhovščina po mislih pristopnega našega človeka ni od nikogar odvisna, nima za koga skrbeti — torej je od nje pričakovati največjih žrtev in največje odločnosti za našo narodno samostojnost.

Ali nekateri dogodki, ki jih je prav lahko združiti v cel sistem, nas podučujejo v nečem drugem in potrjujejo staro žalostno zgodovinsko skušnjo, da so grajščakom, ministrom, vladam in Nemcem prav radi pomagali tlačiti in zatirati Slovence slabih duhovniki. Po žal tako hitro umrlem škofu Slomšku je prišel na površje Stepischnegg, nemškutar, in z odkritim veseljem je vse pozdravilo v 90. letih Slovenca dr. Napotnika kot lavantinskega kneza in škofa. Mislili smo si vsi, da bode postalo sedaj v upravi naše škofije vse na znotraj in zunaj zares slovensko, kar je edino naravno in pametno. Devet desetih vernikov je v naši škofiji Slovencev, le ena desetina je Nemcev ali nemškutarjev. V politični in sodni upravi veljajo ti nemškutarji dandanes žalibože še vedno več ko slovenska večina. So pa ti nemškutarji tudi pravi ljubljenci — mariborskega knezoškofijskega konzistorija in ekselence dr. Napotnika. Vladne simpatije se tedaj docela strinjajo s — cerkvenimi in to spoznanje rodi v duši marsikaterega Slovenca prav bridke občutke. Knezoškofijski konzistorij je edina veljavnejša oblast nad celo deželo, v kateri imajo besedo samo Slovenci. In ta oblast upošteva najhujše nasprotnike slovenskega naroda na Sp. Štajerskem bolj ko — narodno zavedne Slovence.

Naj se nam ne očita prazno govoričenje! Ob žalostnih septemberskih dnevih 1. 1908 je ljubljanski tudi slovenski škof dr. Jeglič tolažil nemške vernike svoje škofije v Ljubljani, da se jim je pri znanih pouličnih demonstracijah v Ljubljani godila krivica. V Ptuj, Celju in Mariboru se pa Slovencev ni godila nič manjša krivica, trpeli smo razmeroma več ko ljubljanski Nemci — ali iz Maribora nismo slišali tolažilne besede — še več, mariborski knezoškofijski konzistorij je dovolil v »Straži« in »Slov. Gospodarju« napadati one, ki so bili kot Slovenci v Ptuj in Celju krivično napadeni, ranjeni in oškodovani na svojem imetju. Ta razloček in to zapostavljanje se ni godilo v cerkvenem in verskem, temveč v nemškem interesu. Mislimo samo, ali bi bili pri Nemcih ali Madjarjih mogoč? Idimo dalje. Došel je Hohenburgerjev ukaz, da morajo sodišča z župnijskimi uradi občeovati v — nemškem jeziku. Ta ukaz je spopolnil knezoškofijski konzistorij v Mariboru z vsprejnim ukazom — in po njem se sedaj ravnavajo naši župnijski uradi. Kako pa naj po tem isti konzistorij kot merodajni činitelj v našem političnem življenju zahteva pri sodnih slovensko uradovanje? O nemškem shematizmu, o nemškem uradnem jeziku pri konzistoriju, o nemškem občeovalnem jeziku pri raznih konferencah itd. pa tu niti ne govorimo.

Zgodilo pa se je še nekaj, kar je zelo značilno za strujo, ki vlada danes v mariborskem knezoškofijskem konzistoriju. Kakor bomba je učinkovalo na našo javnost sledeče poročilo »Slovenskega Naroda«: »Kakor smo lansko leto poročali, zgodil se je ob priliki cesarske maše dne 18. avgusta 1913 v cerkvi pri Sv. Lenartu v Slov. goricah nečuten škandal s tem, da so otroci tamkajšnje zasebne nemške šole med slovenskim petjem cesarske himne začeli isto kričati v nemškem jeziku. To se je zgodilo kljub temu, da je tamkajšnji župnik nemško petje od naših viničarskih otrok kot izzivanje prepovedal. Župnik je napravil škandalu kratki konec

s tem, da je pokazal kričavecem cerkvena vrata. In to je bolelo ne samo ne vemo iz katerega nemškega kota pribeglega nadučitelja nemške šole ampak še bolj mariborski konzistorij in škofa Napotnika. Zaveš, da še eksistira v celi škofiji eden narodni in energični župnik jim ne da spati. Daleč smo še od 18. avgusta, mariborskim konzistorijalnim rdečkarjem se pa že tresejo hlače. Nič manje kot petkrat je že moral lenarški župnik ad audiendum verbum v Maribor. Vsikdar je zahteval tamkaj naš »slovenski« konzistorij, najvišja instanca zdaj vladajoče slovenske stranke na Sp. Štajerskem, naj pripusti župnik v popolnoma slovenski farni cerkvi samo radi izzivanja zahtevano nemško petje. Župnik je ta brezstidni zahtevek vedno odločno zavrnil, pripomnil pa je, da se seve podvrže temu zahtevku, če mu to konzistorij pismeno naroči. Ko to človek čita, se prime za glavo in se po vsej pravici vpraša: Ali smo res Slovenci prokleti, da nas sovraži in zatira vse na svetu? Doslej še v Mariboru na to težko obtožbo niso ničesar stvarnega odgovorili.

Nemškutarija je pa pri našem konzistoriju tudi še drugače v veliki veljavi. Gorje kaplan in župniku v kaki bolj nemškutarski fari, če hoče braniti slovensko stvar! Z župniki se postopa tako kot kaže poprej navedeni slučaj, kaplane se pa prestavlja, da je veselje. Vodilni krogi spodnještajerske nemškutarije so protestantje ali pa svobodomislci v verskem oziru — in vendar vživajo v Mariboru toliko ugled. Tega gotovo ne zahtevajo kaki cerkveni oziri — za to je merodajno vse kaj drugega. Kako se ap v primeri s tem zastopavlja narodne Slovence, ki niso pristaši duhovniške politične stranke! Navzlic se jim pušča v farah duhovnike, ki so večni hujski in prepirljivi; napada se jih s prižnic, hujška njih žene in deco, kliče proti njim v časopisju in v spovednicah na bojkot. Ne moremo si misliti, da bi se to godilo brez vednosti in dovoljenja knezoškofijskega konzistorija. Mislimo, da se tako delovanje celo nagraja z odlikovanji in dobrimi službami.

Res je, greši se lahko veliko na našo potrpežljivost. Res je pa tudi, da tako postopanje mora sčasoma povzročiti globoko idoče škodo naši narodni celoti, demoralizirati našo politično javnost, prazniti cerkve in vzbujati srd in odpor proti vsaki autoriteti cerkve. Naj zato v Mariboru upoštevajo naše dobrohotno svarilo in naj krenejo s krivih na — dobra pota!

Talija v Ptuj.

Mariborsko in celjsko Dramatično društvo je že zaključilo svojo gledališko sezono ter je podalo vsako po svoje javnosti letno poročilo, ki kaže pridnost in lepe uspehe.

V Ptuj še nismo zaključili sezone in ravnokar predpreteklo nedeljo je šla preko ptujkega slovenskega odra najtežja igra od vseh dosedanjih. Uprizorili smo petdejsko silno težko po večini v verzih pisano Medvedovo žaloigro »Za pravdo in srce«.

Mariborsko Dramatično društvo, ki razpolaga s trikrat večjim, modernim prirejenim, tehnično več ali manje popolnim odrom, si te težavne žaloigre ni upalo vprizoriti in zamerilo nam je Ptujčanom, da se je upamo lotiti mi.

Odločila je kakovost igre, ki je vnela veselje in podjetnost naših igralcev v taki meri, da se je odbor odločil za vprizoritve. Vsebinsko igre tvorijo kmečki upori v drugi polovici 16. stoletja. Dvignil se je slovenski ratar za staro pravdo po vseh slovenskih pokrajinah, a za sekuro in pištolo je prijel

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Celju.

Delniška glavica 8 milijonov kron.

Rezervni zaklad čez 1 milijon kron.

Centrala v Ljubljani, podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.

Eskomptira menice pod najkulantnejimi pogoji. — Otvorja tekoče in čekovne račune. — Sprejema vloge na knjižico in tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga, brez odpovedi po 4 1/2%. — Večje vloge na tekočem računu proti odpovedi obrestuje po 4 3/4% od dne vloge do dne dviga. — Prodaja srečke na obroke kakor tudi promese za vsa zrebanja.

tudi hrvaški kmet, vsi pod vodstvom junaškega Gobca in hrabrega Elije. Kmečko orodje je postalo orožje, požar uporov je združil kmečke vrste, da so se podale proti grajščakom, ki so nečloveško izmzgavali svoje podložnike. »Le vkup, le vkup uboga srenja za staro pravdo boj končat, danes z gospodom kmet ne menja a s kmetom menjal bi gospod.« Zmagala je prvotno kmečka vojska in upl na lepše čase so navdajali kmečke vojsčake. Pripravljali so se že na to, da bodo vse grajščake iz slovenskih in hrvaških dežel zgnali v Zagrebu skupaj, kjer jih bodo pod predsedstvom vojskovodij Gubca in Elije sodili najbolj trpinčeni kmeti. A usoda vojne sreče je hotela drugače. Prišla je cesarska vojska pod vodstvom Jošta Turna in drugih odličnih plemenitašev ter je grozno razmesarila vrste kmečkih upornikov. Kmet je bil potem večji revež nego preje. Stari Grajan, tip dobrosrčnega, a odločnega in samozavestnega slovenskega kmeta, ki je z vročim srcem želel sebi in svojim sotrpinom svobode in boljših časov, je doživel prvotno na svoje stare dni višek sreče, gledajoč sam vidne uspehe kmečkih uporov, je potem moral pasti nazaj v brezdanjo in neskončno temo še hujšega suženjstva kot preje. V tej vlogi se zrcalijo najizrazitejše duševni boji nevpogljivega upornega kmečkega moža, ki ljubi svojo borno kočo, majhni košček svoje grude, sovraži pa v upravičeni jezi — grad. Skoz celo igro se plete rudeča nit ljubezni kmečkega fanta Andreja napram Grajanovi hčerki Katarini, katero pa mu premoti grajščak Erazem, ki jo da ugrabiti očetu Grajanu ter prenesti na svoj grad. Katarina je zapustila svojega kmečkega ženina, vzljubila je grajščaka Erazma ter je izdala pod vplivom te ljubezni tajnosti kmečkih puntarjev grajščakom. Njen prejšnji ženin Andrej je zgubil s tem nevesto, zgubil je vsled poraza kmečkih vojsk svobodo in nado na lepše dni. Izdajalko svojega srca in kmečkega rodu Katarino zabode in osveta s tem prevarano ljubezen in izdajstvo na svojem rodu. Stari Grajan, ki je bil že davno izgubil vid ter je moral slep tavati po svetu, ki je poraze kmečke vojske čutil v svoji do vzetni duši kot brezmejno hud udarec, je zgubil končno svojo četudi ženino in kmečkemu rodu nezvesto hčerko Katarino. Ob njenem mrtvem truplu klone njegova silna duševna moč in mož, ki je prenesel toliko gorja samozavestno in ponosno, plaka strl in umičen in iz njegovih slepih oči tečejo solze žgočega trpljenja. S smrtjo Katarine je končana tudi za Erazma nada, da postane njegova spremljevalka skoz življenje. S tem je končan boj za srce s porazom kmečkih vojsk pa boj za pravdo.

Vprizoritev je nad vse pričakovane uspela. Erazem (g. Christof) in Katarina (gdč. Marica Kolarjeva) sta priznana dobre moči, a sta bila v tej igri morda boljša kot kedaj prej. Erazem je igral s fino eleganco in z globokim čustvom ter je našel v Katarini jednako odlično moč. Najtežjo vlogo in največ pokazati je imel gospod v vlogi starega Grajana. Brez pretiravanja trdimo, da bi na tako vprizoritev te težavne vloge bil lahko ponosen vsak odličan umetnik. Mnogo scen je uprizoril na tako silno pretresujoč način in tako realistično, da v dvorani ni ostalo nobeno oko suho — celo igralce je potegnil v svoji igri tako s sabo, da se niso mogli ubraniti solzam.

Težke vloge so imeli rešiti tudi ga. Francetova (Barbara), Dizma (g. Jos. Polajnk), Andrej (gosp. dr. Salamun) Lokvanec (g. T. Breznik), Valvazor (g. Mlinarič). Vse te vloge so bile do pičice natančno naštudirane in izvrstno vprizorjene. Tudi skupina upornih kmetov je nastopila sigurno pod vodstvom Oberca (g. Osojnik) ter je napravila iz odra polje upornikov ter dala igri koforit in pravi pomen. Edina hiba je bila, da je pri drugi kitici pesmi o stari pravdi kmečki zbor padel v glasovih nižje in da je v tretjem dejanju eden izmed kmetov napravil za kako sekundo predolgo pavzo z odgovorom — torej dve malenkosti, katere samo kažejo, da nič, kar človek ustvari, ni brezhibno popolno.

Relativno malo nas je Slovencev v Ptujju in majhen je naš oder. Če ne bi imeli g. Haladeje, bi razvoj odra bil težko mogoč, ker so naše gmotne moči skromne.

A pri tej vprizoritvi se je pokazal višek ljubezni do slovenske igre in do dramatične umetnosti. Vsak igralec je bil pravočasno na mestu ter igral v svoji vlogi pravo živo življenje. Kakor slehernega Čeha ob vprizoritvi »Psohlavcev« (pesoglavcev), ki predstavljajo boj za staro pravdo hodskih kmetov, pretrese igra v dno duše, tako je bilo tudi v tem slučaju o vprizoritvi petdejanke »Za pravdo in srce«. Bila je najtežja igra, kolikor se jih je vprizorilo do sedaj in morda se je igrala najboljšje izmed vseh, vkljub temu, da je bilo 35 ljudi na odru. Dvorano smo imeli polno tako, da je tudi gmotni uspeh dovoljen in je pričakovati nekaj dobička. Kakor v Celju tako pa kličemo tudi mi: »Dajte nam garde robe, dajte nam večji oder, volja in moč je v nas, da potom dramatičnih vprizoritvev izvršimo veliko kulturno in politično delo v Ptujju in več ali manje tudi v celem okraju.«

Štajerske novice.

Vlomi v celjski okolici. V četrtek popoldne je došel v gostilno „pri zelenem travniku“ pek Tomaž Lendl iz Celovca. Bil je prav dobro oblečen in ni mogel nikdo sumiti, da je ta človek prav evaren vlomilec. Moral je razmere v hiši dobro poznati, kajti kakor hitro je opazil, da je žena Tepeyevoga poslovođe Končana z otrokom spodaj, se je splazil v Končanoovo stanovanje, ležeče v prvem nadstropju. Slučaj je hotel, da ga

je neki dečko opazil v stanovanju in sklical ljudi. Vlomilec je na to bežal po cesti proti Podgorški. Letelo je za njim kakih 15 ljudi in še bi bil pobegnil, ako ga ne bi prijel Janez Slokan. Po kratkem ravsu, pri čemur je neznanec grozil z orožjem, so ga prijeli in oddali roki pravice.

Savinska podružnica SPD. vabi na svoj 20. občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 24. maja ob 9. uri dop. v sejni dvorani celjske Posojilnice. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk volitev enega odbornika. Ako bi ta občni zbor ne bil ob 9. uri sklepčen, se vrši še isti dan ob 10. uri drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

Konec šolskega leta na srednjih šolah. Naučni minister je odredil, da se konča šolski pouk na srednjih in njim enakopravnih šolah dne 4. julija z zahvalno službo božjo in razdelitvijo spricoval.

Pomoženje celjske posadke. „Slovenski Narod“ poroča iz Celja: Tukajšnja posadka se bode v doglednem času precej povečala. Vojna uprava misli tu nastaniti domobranske nalance. Mesto je že v principu izjavilo svojo pripravljenost, da postavi primerno vojašnice in se vrše sedaj tozadevni dogovori. Ker se bode mariborska domobranska vojašnica porabila vsaj deloma za pijonirje, pride v Celje tudi najmanj še en bataljon 26. domobranskega pešpolka.

Iz Gaberja pri Celju. (Ciril-Methodova podružnica za Gaberje in okolico) je priredila v nedeljo, dne 17. tm. v Sokolskem domu koncert, koji je dokaj dobro uspel ter bil sosebno od strani celjske narodne inteligence prav častno obiskan. Žalibog pa smo opazili, da so bili gaberski Slovenci na tem koncertu prav slabo, skoraj bi rekel z nekaterimi izjemami, nič zastopani. Želeti bi bilo, da bi ravno Gaberčani sedaj, ko bode morala podružnica marškat žrtvovati v procvit Ciril-Methodovega vrteca, malo bolj zanimali za njeno gibanje. Želimo torej, da prihodnja prireditve tem ožitno boljše uspeje kot ta. Koncertne točke je izvajala Celjska narodna godba pod vodstvom g. Jirovskega s prav lepim vspehom. Nastopili so tudi celjski pevci in pevke ter želi mnogo priznanja. Po končanem koncertnem delu se je zahvalil predsednik podružnice g. Adolf Rode pevcem za izkazano naklonjenost in sodelovanje ter izvajal željo, da bi se slovenska pesem še večkrat razlegala v naših Gaberjih ter budila narodno zaspanost. Po koncertu se je razvila prosta zabava in ples. V prid družbe priredil se je tudi srečolov, obstoječ iz samega v korist šolski družbi založenega blaga. Podružnica bode vkljub precejšnjim stroškom za dvorano, godbo itd. izkazala še nepričakovan lep dobiček. Želeti bi bilo, da bi se tudi od strani okoliških Slovencev gojilo malo več zanimanja za naše narodne prireditve. Vsekakor pa vsem, ki ste nas na koncertu posetili, osobito celjskim Slovenceim, za izkazano naklonjenost pristrčna hvala.

Iz Gaberja. Opozarjamo na petkovo predavanje g. dr. Schwaba, kojé se vrši v Sokolskem domu. Vsi, ki se za predavanje zanimajo, dobrodošli.

Vaditeljski zbor Celjskega okrožja C. S. Ž. ima svoj sestanek v nedeljo, dne 24. maja t. l. ob 3. uri popoldne v telovadnici Sokola v Žalcu. Br. načelniki in vaditelji sokolskih društev celj. okrožja se pozivajo, da pridejo polnoštevilno, najmanj pa od vsakega društva po eden, k temu sestanku. Vadile se bodo proste vaje in nastop k prostim vajam za zlet v Brežice in Ljubljano ter tekmovalne vaje. Telovadno obleko je prinesiti sabo.

Sestanek vaditeljskega zbora Posavskega okrožja C. S. Ž. je v nedeljo, dne 24. t. m. v Krškem.

II. poročilo južnoštajerskega hmeljarskega društva v Žalcu o stanju hmeljske rastline. Vreme je nestanovitno, hladno in mokro — torej vegetaciji neugodno; hmeljska rastlina je vsled tega v razvoju zadržana. Najdejo se sicer hmeljniki z 1—2 m dolgimi trtami, vendar pa tudi taki, v katerih se trte še h kolu privezati ne dajo. Škodljivcev ni. Hmeljarji želijo toplejšega vremena. Društveno vodstvo.

Iz Teharja pri Celju. Oprostite g. urednik, da vam danes ne morem družega poročati kakor to, da je pri nas upeljan brezični — ah ne, sem se zmotil, reči sem hotel jezični telefon. Ta telefon sestoji iz drahali starih nemškutarsko »švepastih« bab in iz nekaterih že precej priletnih devic. Ker ta iz gnilobe sestavljen aparat nima družega opravila, trosi razne čenče in izmišljotine okrog. Zaradi takih širokoustnic se je že vnel večkrat prepir, ki se je bil še-le končal s slabimi posledicami pri sodnji. Za danes bodi vam dolgojezičnice samo to povedano, brzdajte svoje klepetuljske jezike, če ne, bomo obelodanili vaše preteklo in sedanje življenje, kar bode marsikateri del vašega telefona proketo speklo. Resnicoljub.

Iz uradniške službe pri Južni železnici. Imenovan je za postajenačelnika na Ponikvi Jože Mohorko, revident na Zidanem mostu; prestavljeni so postajenačelniki nadrevident Karl Oroszy iz Brežic v Wildon, revident Jurij Zugčič iz Laškega trga v Brežice in revident Jožef Tašek iz Ponikve v Laški trg; dalje so prestavljeni revident Jakob Prek iz Hrastnika v Litijo, pristavi Anton Nejedly iz Litije v Hrastnik, Fortunat Kink iz Rač v Rajhenburg, Karl Gross iz Pragerskega v Gradec, Franc Zelinka iz mariborskega materialnega skladišča v Bolcan, Viljem Rayer iz bolcanskega skladišča v Maribor, provizorični asis-

tentje Friderih Punčuh iz Sp. Dravograda v Zidani most, Franc Žekar iz Vuhreda v Bruck ob Muri, Friderik Heren iz Hrastnika v Brikslegg, aspiranta Štefan Jarec iz Sezane v Rače in Gab. Pirkmaier iz Litije v Hrastnik.

Bolnišnica usmljenih bratov v Gradcu je izdala poročilo o svojem delovanju v l. 1913. Po njem je ostalo v bolnišnici iz l. 1912 312 bolnikov, na novo je bilo sprejetih l. 1913. 4636 bolnikov, odpuščenih je bilo 4335 in umrlo jih je 320. Povprečno je bilo na dan 319 bolnikov oskrbovanih, od teh zastoj 90—100. Med bolniki je bilo 513 kmetov, 513 poslov, 1053 delavcev in 1389 rokodelcev in vajencev. Ker se v zavodu vedno leči veliko število Slovencev, zasluži isti tudi z naše strani podporo.

Oklic. Za lep slovenski trg na Sp. Štajerskem se išče marljiv brivec z malo glavnico. Prednost imajo Sokoli-telovadci in pevci. Sokol bi moral biti zmožen za načelnika. Več pove štajersko uredništvo „Slov. Naroda“ v Celju.

Iz Št. Jurja ob Juž. Žel. Dne 25. maja t. l. bodeta Jurij Paradiš in njegova soproga Ana obhajala zlato poroko. To slavljenje je spoštovanj vredno. Ne samo, da sta slavljenca Paradiš skozi pol stoletja v lepi slogi vse tuge in težave voljno trpela, mora se v poštev vzeti, da njima je Bog dal 13 otrok, katere sta vse po kršansko vzredila, vrhu tega pa še iz dobrosrčnosti 10 tujih zapuščenih otročičev odgojila. Akoravno njima ni Bog dal pozemljskih zakladov, sta se vkljub temu vedno pošteno in pridno trudila in bila v lepi posnemajoči vzgled bila sosedom. Moram pa tudi omeniti da slavljenec obhaja vrhu zlatne poroke trikratni jubilej svojega delovanja: bil je neumoren ud požarne brambe trga Šentjur celih 40 let, bil je šolski sluga 26 let tako tudi nočni čuvaj 35 let, in njegovo obrt kot čevljar izvršuje vkljub svoji visoki starosti 53 let. — Res redek slučaj. Akoravno slavljenčeva pota skozi ta dolga leta nista bila z rožam posuta, jima je Bog dal neprecepeljivi dar zdravja, tako da sta vkljub visoki starosti, še oba čila in zdrava. Želi se njima splošno, da bi še mnoga leta skupaj zadovoljno in srečno živela.

Iz Ojstrške vasi pri Št. Jurju ob Taboru. Pred nedavnim se je osnoval pri nas odbor, ki si je nadel velevažno nalogo napraviti prepotrebni vodovod. Za nas Ojstrčane bi bila ta naprava osobito velikega pomena. Znano je da razsaja pri nas skoro vsako leto legar (tifus) in sicer po največ radi tega, ker nam krvavo primanjkuje dobre, pitne vode. Če dobimo torej res vodovod, se bode odpomoglo temu neodstareju.

Zastopniki nemških hranilnic na Štajerskem so na svojem zborovanju v Gradcu 15. maja sklenili, da hranilnicam ni priporočati spremembe sedanje obrestne mere, ker se gospodarske razmere na deželi še nikakor niso zboljšale.

Iz Ločice višje Vranskega. Takozvani gornji in spodnji ločiški most preko Bolske se napravita nova. Istotako tudi novi most niže Pihlbitra v Kapli in pri Sadniku. Dobro da da država denar enkrat tudi za mostove, ne pa samo za kanone.

Iz Prekope. V noči od 13. do 14. majnika je nastal pri g. Cizeju ogenj, ki pa so ga zadušili kaj kmalu tako, da ni baš napravil velike škode.

Iz Št. Jurija ob Taboru. Dne 8. tm. so našli orožniki v hlevu tukajšnjega 32 let starega kočarskega sina Antona Blatnik s kobiljo, ki jo je tri dni poprej ukradel posestniku Janezu Ogrin v Stobu pri Domžalah na Kranjskem. Konjskega tatu so takoj izročili sodišču.

(Sokol — Hrastnik.) 22. izkaz prispevkov za »Sokolski dom«. V letošnjem letu so poslali svoje prispevke sledeči gg., ozir. društva: Prispevki članov 42.53 K, odborniki društva »Užitninski zakup Trbovlje-Hrastnik-Dol« zbrali med seboj 35 K, prebitek predpustne veselice 15 K 57 v, dr. Roš za g. Kandare, Krško 15.50 K (blok), Streliški klub Hrastnik 10 K, M. Roš izgubljeno stavo ob trbov. volitvah 10 K, iz gramofona 8.82 K, L. Hoibauer (razglednice 5 K, nabiralnik pri Rošu 4.42 K + 3.64 K, F. Prelog 3.50 K. Obresti naložene glavnice za l. 1913 znašajo 266.31 K + 1.92 K. Skupaj dohodki v 22. izkazu 422 K 21 v. Pristrčna hvala vsem darovalcem z željo, da bi se zglasilo mnogo novih! Odbor.

V Sedlarjevem je Franc Žlender, veleposestnik in mlinar otvoril novo gostilno, čeravno so mu klerikalci nasprotovali.

Od Sv. Miklavža na Polju. Naš župnik Drogenik nima sreče z Marijinjo družboj. Malo jih je pristopilo, pa še tiste so mu nezveste postale. Ena, ki je bila tudi cerkvena pevka, je že postala nezakonska mati, druge ga zopet jezijo, da hodijo po gostilnah plesat. Skoraj vsako nedeljo rohni s prižnice nad njimi, samo njegova kuharica in Golecove so še najbolj zveste. Zdaj so si zmislili zopet novo, da so napravile Marijine device nekakšno gledališče pri Golecu. Župnik je komandant kakor se po domače pravi, Golec general in hčere so igralke. Pa tudi tje nočejo radi fantje zahajati, samo neki Gustl, ki je večni ženin, še največ tam zahaja. Kjer ni pravega pastirja, se ovce razgubijo, tako se bodo kmalu Marijine device razgubile. Mežnar od Sv. Katarine.

Umrla je v kapelski fari stara mamica Ana Sevnik, rojena Urek, iz odlične Sevnikove hiše v Župelevcu. Naj počiva v miru!

Nadaljevanje štajerskih novic na 5. strani.

Iz Ptuj, 500letnica ustoličenja zadnjega koroškega vojvode se bo praznovala v Ptuj dne 24. majnika tl. ob pol 8. uri zvečer v Narodnem domu. Pri slavnosti so deluje mariborsko Dramatično društvo. Vsporedi je isti, kakor je bil v Mariboru, kjer je izzval toliko navdušenja, da se je morala slavnost na občno zahtevno ponoviti. Splošna sodba je bila, da se kaj takega še ni videlo na slovenskem odru. Ker nudi cela slavnost res nekaj izrednega, kar se morda nikdar več ne bo videlo na našem odru, upamo, da slavno občinstvo do zadnjega kotička napolni dvorano ter na ta način zahvali ljube goste za njih požrtvovalnost in trud. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Ker mora biti slavnost radi odhoda Mariborčanov ob 10. uri končana, prosimo, da pride občinstvo pravočasno, ker je nemogoče čakati s začetkom.

Iz Maribora. (Zahvala.) Dne 3. majnika smo priredili slovenski mariborski učiteljski učiteljicni v Rušah veselico z ljudskim igrokazom »Graničarji«; čisti dobiček 180 K je bil podarjen Dijaški kuhinji v Mariboru. Podpisani tem potom najsrčneje zahvaljujejo vse, ki so na ta ali drug način pripomogli do tega uspeha, zlasti zahvaljujemo g. dr. A. Medveda, g. prof. J. Marina, vse velecenjene dame za prijazno sodelovanje pri igri in razprodajanju konfetija. Končno izrekamo našo posebno zahvalo slavni »Ljudski knjižnici« oziroma »Čitalnici« v Rušah in njih vodji velec. g. županu J. Lasbacherju, ki nas je pri našem podjetju podpiral s posebno požrtvovalnostjo, dalje Dramatičnemu društvu v Mariboru. Istotako zahvaljujemo g. in go. Novak za naklonjenost. Mariborski slov. učiteljski učiteljicni.

Mariborska moška Ciril-Metodova podružnica je poslala za mesec mali traven v Ljubljano sledeče prispevke: članarine 100 K, narodnega davka 15 K 60 v, iz nabiralnika v Narodnem domu 22 K, skupaj 137 K 60 v. Pri slavnosti 500 letnice zadnjega ustoličenja koroškega vojvode sta nabrala dva mala Cirilmetodarja 52 K za slovensko šolo v Mariboru. Tisočera zahvala!

Iz Ruš. Dne 3. maja so priredili mariborski slov. učiteljski učiteljicni pri nas gledališki večer. Ne mislim pisati strokovne kritike, a toliko povem, da je bil to lep večer. Toliko narodnega občinstva vidimo mi deželani malokedaj skupaj. In kako veselo je bilo gledati množico nadebudnega slovenskega dijaštva! V tožnih časih, v katerih živimo Slovenci, se človek res ojuhači, ker vidi v navdušeni mladini lepšo prihodnost. Ruški večer dela čast vim, gg. dijaki, ki ste bodoči vzgojitelji slovenske mladine in čast vašim gg. profesorjem. Igralo se je mojstersko, to so pričali na eni strani viharni aplavzi, na drugi pa prikrite solze, ki so se pokazale v žalostnih prizorih igre v očesih skoraj vsakega gledalca. Okoli 300 ljudi je pazljivo sledilo igri. Čast in hvala prirediteljem! Upamo, da bode tudi dijaška kuhinja zadovoljna.

Je duhovnik res gospod? Kaj radi se naši duhovniki s tem ponašajo, da misli naše ljudstvo pri besedi »gospod« jedino na nje. Kakšni »gospodje« pa so včasih naši duhovniki, kaže v krasni bengalčni luči knjižica »Škof proti župniku«, katero naj čita vsakdo od duhovnika do pastirja, da vidi, kako daleč so prilezli na Kranjskem duhovniki, ki so s svojo slepo agitacijo izročili svojemu škofu ne samo proti drugim ampak tudi proti sebi skoraj neomejeno posvetno moč. Kdo je gospod? Oni, ki lahko uravna vso svojo dejanje in nehanje po svoji lastni volji. Duhovnik pa je danes podoben čilemu konjičku, ki je lepo uprežen v škofovo kočijo. Kako ponosno in prezirljivo gleda vsakega, ki mora skočiti na stran, če on pridra — s škofovo kočijo. Da, mi imamo moč — mi. Toda siromak, kakor ga ni večjega pod solncem postane, kakor litro bi rad drugam, kakor njegov — škof. Bič in brzde — mesto ovsina in sena. Kot politično svobodni državljani imel bi lahko duhovnik proti krivičnemu škofu zaščitnika pri svojem poslancu — pri posvetni gospodi. Zdad je suženj — da ga ni večjega. Zraven »toli ljubeznive cerkve« ga še tepe dr. Šušteršič, ki alarmira zoper neljube duhovnika vso posvetno gospodo. Tako izgleda potem ta tako zvišeni domišljavi »gospod«, če hoče biti res enkrat »gospod«. To je potem zahvala za to, da delajo z vso silo tudi za posvetno moč svojega duhovnega vladarja. Danes meni — jutri tebi. To naj pomislijo oni, ki se s tako silo poganjajo za — svojo lastno suženstvo. Somišljeniki pa naj agitirajo za kolikor mogoče veliko razširitev knjižice »Škof zoper župnika«, da bode ljudstvo spoznalo, kako suženstvo ga čaka, če izroči slepo svojo politično moč staremu sovragu vsake svobode — vladajoči višji duhovščini, proti kateri pa mora tudi naša duhovščina samo ponižno — molčati.

Mariborska vedeževalka in njen konec. Lansko leto je Kranjce učila svetniških umetnosti Johanca iz Vodice. Začetkom letošnjega leta je Nemcem v Berlinu pokazala življenje in trpljenje svetnikov neka ženska, ki so jo po dolgem času vendarle ugnali in deli pod ključ. V cni prejšnjih števil pa je poročal naš list o slučaju, ki se je zgodil meseca aprila v Dobrenji nad Mariborom. Kočarici Mariji Pahernik v Dobrenji je bil 4. aprila nekdo ukradel mesa, klobas, zabele za 62 K. Kmalu je prišel k Pahernikovi njen sosed Jože Černec, ji pripovedoval,

da ve za vedeževalko v Mariboru, ki bo lahko napravila, da bo tat Pahernikovi vse sam nazaj prinesel. Na cvetno nedeljo sta šla nato oba Pahernikova in Černec v Maribor k vedeževalki. Marija Kodrič ji je bilo ime in v Tkalski ulici je stanovala. Kodričeva, stara že 67 let se razume na pranje, najbolj pa na vedeževanje. Kajpada na vedeževanje in zato bi bila ona edina zmožna izslediti tatu. Starka je zahtevala od Pahernikove za vedeževanje predujem in sicer 3 K za sveče, 10 K pa za večno luč. Vrgla ji je nato tudi karte, a same grozne stvari ji prorokovala prestrašeni Pahernikovki. Da jo bodo zli ljudje ubili, ji kočjo zažgali itd. Tako jo je strasila. Menila je, da se da vse to zabraniti le, ako pojde ona, Kodričeva sama v Dobrenje na Paherničin dom in tam se bo dalo tudi izslediti tatu in ga prisiliti, da bo vrnil ukradene predmete. 7. aprila se je ženska res prikazala na Paherničinem domu v Dobrenji. Prišel je tudi njen mož; tudi sosed Černec s svojo ženo se je priplazil. Kodričeva je najprej zahtevala od Pahernikove 20 K. Ta ji jih je dala in vedeževalka je začela brati svojo »mašo«. V nekem piskru si je pripravila žerjavico, dela na njo »blagoslovljen« les, Pahernikova pa se je morala razkoračiti nad piskrom tako, da se ji je dim dvigal pod krilo in ji ovojil bederce. Med tem je Kodrič prižgala svečo, se podala ž njo iz hiše, jo parkrat obkročila in pri tem prosila, da bi Bog napotil tata, da bi vrnil ukradene reči. Take in enake neumnosti je uganjala do polnoči. Černeca pa, ki sta menda bila prava tata, sta ji pomagala noriti ubogo žensko. Končno so se skidali iz kočje vsi, Pahernikova pa je v strahu in v molitvi prebedela vso noč, trdno pričakujoč, da se tat v jutro zglesi in ji vrne meso. No, prišlo je zlato pomladansko jutro, samo tatu ni bilo. — Kodričeva je bila zabičevala Pahernikovi, da mora molčati kakor kamen o vsem, sicer bi ju zadela nesreča. Kmalu pa so zvedeli za stvar drugi ljudje in končno i oko postavje. V sredo, 13. majnika se je bavilo s to zadevo okrajno sodišče v Mariboru. Marija Kodrič je bila obsojena na 14 dni, Jože Černec pa na 8 dni zopora. To je zopet enkrat jasen slučaj, kam povede klerikalizem ljudstvo!

Župnik Pajtlar — popravlja v »Slov. Gospodarju«. Svojtčas smo poročali, da je imel baje župnik Pajtlar Selčane radi nekega dogodka v krčmi Jakoba Bauma za svinje. »Slov. Gospodar« prinesel je neko izjavo občine Selce, v kateri se trdi, da je dotično poročilo bilo neresnično. Ob enem se sumiči »neko pisarno pri Sv. Lenartu«, da je ona namenoma pisala to neresnico. Da bode župnik Pajtlar vedel, da »dotična pisarna« nima navade njemu vračati s istim orožjem, mu naznanimo vir, iz katerega smo črpali poročilo, katero seve obzljajemo, če je bilo res neresnično. Dotični dogodek smo povzeli iz pripovedbe njegovega kaplana Cepuderja, ki je vso stvar tako pripovedoval v krčmi pri Arnuzu pri Sv. Lenartu. Na opozoritev nekaterih gospodov, da je župnik v tem slučaju šel vendar predaleč, zagovarjal ga je še kaplan, češ, da ima na prižnici k temu pravico. Zdad res ne vemo, kdo laže, kaplan ali župnik? Na drugi strani vprašamo župnika, komu bi mi si naj potem kaj verjeli, če ne njegovemu stanovskemu in pivskemu tovarišu — kaplanu? Kaj pravite? Je bil vaš napad na »znanu pisarno« opravičen? Vzemite rajše kaplana za ušesa — če je lagal!?!

Suroveža kakoršnih je malo, sta viničarja Franc in Jože Sumak v Stanetincih v gornjeradgorskem okraju. V Misjevi koči v Stanetincih živi občinski revež Franc Klemenčič. Klemenčiča je narava slabo obdarila s telesnimi vrlinami. Siromak je pohabljen, za delo nezmožen in živi zvečine od milodarov in od občinske podpore. Nedavno je Klemenčič zasledil 45letnega viničarja Franca in njegovega 22 letnega sina Jožefa Sumaka, ko sta baš sekala drevo v Misjevem lesu. Klemenčič je to sporočil Misji. Vsled tega sta Sumaka sklenila maščevati se nad Klemenčičem. Pretila sta mu večkrat, da ga bosta nabila. Nekega večera meseca aprila je hotel Jože Sumak udreti v kočjo, v kateri je stanoval Klemenčič. Dva moža, ki sta se takrat slučajno mudila pri Klemenčiču, sta to zabranila. Dva dni pozneje je bil Klemenčič sam v koči. Slutil je, da ne bo nič dobrega. Zapahnil si je zato vrata močno in se oblečen skrivil v kot. Komaj se je znočilo, že sta prilomastila 2 možakarja, razbijala in proklinjala, in končno udrila vrata. Klemenčič ju je izpoznal po glasovih. Bila sta oba Sumaka, oče in sin. Jože Sumak je izvil iz vrat desko in ž njo udrihal po postelji, meneč, da leži v njej Klemenčič. Ker pa je bilo v postelji vse mirno, sta menila, da ga ni doma. Razbila sta še okna in nato zapustila kočjo. Klemenčič je vse slišal, kar se je godilo in po glasovih izpoznal oba možakarja. Minolo soboto sta se morala Sumaka zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Mariboru. Tajila sta do zadnjega, pa jima nič ni pomagalo. Obsojena sta bila vsaki na eno leto težke ječe. Stari Sumak je že 13 krat predkaznovan, mladi Sumak pa 3 krat. Vreden sin svojega očeta, oče, vreden svojega sinu.

S stražnikom se je meril 31letni strojnik Ivan Stergar. Dne 15. sušca ob 4. uri v jutro se je mudil Ivan Stergar v kavarni Theresienhof. Imel ga je že precej pod klobukom. Tu se prikaže v gostilni nek mesarski pomočnik in zahteva pijače. Ker je ni dobil, je začel rogoviliti, nakar je kavarnar poklical

stražnika. Stražnik Skuhala je hotel rogovileža odstraniti iz kavarne, tu pa se je za aretiranca zavzel Ivan Stergar in se spravil nad stražnika. Še le ko je prihitel še en stražnik, se je obema posrečilo ugnati Stergarja. Zvezala sta ga in ga odpeljala na magistrat. Toda le še huje je rogovilil in pri tem ranil stražnika. Zadjno besedo je minoli petek spregovorila okrajna sodnja v Mariboru. Stergar se je izgovarjal, da je bil takrat popolnoma pijan. Več prič je potrdilo, da je Stergar bil tisto noč res sila mnogo izpil. Z ozirom na to mu je sodišče prisodilo samo 6 tednov zopora.

Hiša na Tegetthoffovi cesti št. 57 je na javni dražbi za 67.000 K zdražbal g. Karel Harič, veleposestnik na Smolniku. Tako je ostala ta hiša v slovenskih rokah.

Pozor pred kisovo esenco. Gostilničarka Terezija Kokol je šla s svojim 16 mesecev starim otrokom na obisk k neki Mariji Markl v Lajtersberg. Ženski sta imeli svoje pomenke in nista zapazili, da je bil otrok segel po neki steklenici in iz nje pil kisove esence. Še le otrokovo kričanje ju je opozorilo na nesrečo. Esenca je otroku razjedla želodec in že drugi dan je dete umrlo. Minoli petek pa je okrajna sodnja v Mariboru obsodila Marijo Markl na 5 dni strogega zopora, ker esence ni dobro shranila in je tako povzročila smrtno nezgodo.

Od Sv. Jurija v Slov. gor. Dne 17. maja tl. umrl je nenadoma na pljučnici g. Anton Hribar, ki je prišel na mesto Ivana Bozine za kaplana semkaj. S svojim prikupljivim, obzirnim vedenjem vedel si je v kratkem času pridobiti srca vseh župljanov, katere je njegova smrt bridko zadela. N. v m. p.

Iz Slivnice pod Mariborom. V mrtvašnici tukajšnjega pokopališča leži truplo 13letnega Petra Mariniča, katerega smrt ima na vesti njegov lastni oče, Ivan Marinič, posestnik v Dobrovcah. Minolo soboto je vozil Ivan Marinič voz gnoja iz Maribora v Dobrovce. On sam se je napil in zaostal precej za vozom, na katerem je sedel njegov sin Peter. Na nepojasnen način je padel ta z voza, prišel pod kolesa in obležal s potrenimi udi na cesti. Ko je čez nekaj časa prišel oče za vozom, je našel otroka na cesti v krvi ležati. Položil je fanta na voz, a mesto da bi bil poklical takoj zdravnika, je peljal z vozom in otrokom vred še prej na njivo in še le potem domov. Par ur pozneje je fant izdihnil.

Stric strelil na nečaka. V nedeljo, dne 10. maja zgodil se je v Sp. Verjanah žalosten dogodek, ki bode imel bržčas za posledico smrt mladeniča. Filip Mulec, premožen in ugleden mož, živi že več kot 20 let pri svoji svakinji Mariji Mulec v Sp. Verjanah. Odrašena sinova Marije Mulec pa zadnji čas ne trpita starca več pri hramu in to radi tega, ker je on po njih naziranju jedina ovira, da noče izročiti mati posestva jednemu izmed sinov. Radi tega prišlo je že opetovano do prepira in pretepa, kar je imelo za posledico, da sta morala oba sina že prestati večmesečno ječo. Gori omenjenega dne se je začel zopet Franc Mulec brez povoda prepirati s svojim stricem. Ko mu je konečno začel groziti, da ga vrže iz hrama, pokazal je stric nabit samokres, zahteval od fanta, da ga naj pusti pri miru, ker bi se sicer lahko zgodila nesreča. To pa je šele požgalo jezo Franceta Mulec, ki je skočil proti stricu, ga prijel za roko in mu hotel siloma iztrgati samokres. Pri tem tepežu se je sprožil samokres dvakrat ter težko ranil Franceta Muleca. Neresnično je, kakor so poročali nekateri listi, da je Filip Mulec streljal na Franceta Mulec v oddaljenosti par korakov, neresnično je to radi tega, ker se je pokazalo, da je imel poškodovani od smodnika počrnel telovnik, kar kaže na strel iz najozje bližine. Zdad je moral stric res iz hrama — namreč v zapor, a tudi nečak je moral oditi, mogoče za vedno.

Pozor pred ponarejenim denarjem. K Sv. Trojici v Slov. gor. prinesel je kmet iz okolice Sv. Antona v trgovino Goloba petkronski denar, ki se je tamkaj spoznal ponarejenim. Kmet je bil na stvari nedolžen, krivca se pa do danes ni dalo poizvedeti. Pri Sv. Juriju v Slov. gor. krožila je pred kratkim ponarejena dvajsetica, ki je prišla končno v roke beraču, ki je bil nad tem »zaslužku« tako razžaljen, da je izročil slepilo sodišča. Ta dva slučaja v tu. kajšnji bližini kažeta, da je treba biti pri sprejemanju denarja jako previdnim, ker ni izključeno, da hodi še več tega plevela okoli.

Gostilničarji pozor! Opozorjamo gostilničarje, naj pazijo pri nakupu ogrskih vin. Na Štajerskem zraste toliko vina najrazličnejših vrst in tako izborne kakovosti, da pač ni treba segati po madžarskih merkantilnih vinih dvomljive kakovosti. Zadnji čas se klatijo po deželi zopet takozvani »kronski Madžari«, večinoma dunajski židje, ki prodajajo vina grofov Andrašev, Saparov, Hunjadov, Ezerhazijev in dr. Ker bi tudi s svojimi duhtečimi imeni Veigelstock, Mandelblüh, Rosenzweig itd. nič ne imponirali, sleparijo sedaj svet z imeni madžarskih grofov. Ne samo, da je blago slabo, se zgodi prav pogosto tudi, da dobe stranke namesto enega kar tri in še več hektolitrov, ker ne gledajo židu na prste, ko izpolnuje naročilnico. Pravdati se je na Ogrskem težavno in brezplodno — ergo je treba plačati. Mi imamo pač domačih reelnih vinskih pridelovalcev in trgovcev dovolj.

Priporočajo se sledeče tvrdke:

Mestna lekarna pri c. kr. orlu v MARIBORU

Friderik Prull

Glavni trg, poleg rotovža.

Telefon št. 133.

Poštno pošiljatve 3krat na dan.

Fluid proti protinu 1 K. — **Kapljice** proti želodčnemu krču 40 vinarjev. **Kitajske kapljice** proti zobobolu po 1 K pomagajo takoj pri izjedenih zobeh. — **Mentol**, poraben kot mazilo in kot ustna voda. — **Liniment** odpravlja najhitreje potenje nog.

Franc Pleteršek, zaloga pohištva v Mariboru

Koroška cesta št. 10

priloga svojo bogato zalogo politiranega in motnega pohištva iz trdega ali mehkega lesa za spalnice, obednice, salone, kuhinje. Divani, otomane, žimnice, mize, stoli in ogledala v izredno bogati izbori. Domače solidno delo po posebno nizkih cenah. Postrežba točna.

Od 1. marca se nahaja trgovina v Edmund Schmidt-Gasse št. 8 (sedaj Rop).

Birmanska darila

Krasne zlate, srebrne in niklaste ure, prstane, zapustnice, uhane, verižice, palice. Ceniki zastoj in poštnine prosto. Popravila izvršujem točno in po ceni.

Stojec Lovro, Maribor

Tegetthoffova cesta 30, nasproti trgovcu Ulagi.

Slavnemu občinstvu iz Maribora in okolice v blagotno znanje, da sva poleg sedajne krojaške in modne trgovine še otvorila drugo

trgovino za izgotovljene ženske, moške in otroške obleke ter vsakovrstno perilo in kravate. Izgotovljene moške obleke že za 36 K, ženske za 30 K. — Umerjene obleke za gospode po najnovejšem kroju, elegantno izgotovljene že od 40 K, za dame od 38 K naprej. — Za dobro i. solidno blago se jamči. Na zahtevo se izbere franco dostavijo.

K obilnemu obisku vabita najvljudneje

Božič in Lorber, Maribor

Tegetthoffova cesta 23 in 34.

Usnje! Podplat!

Nova trgovina!

Matija Naveržnik

naznanja, da je otvoril na Tegetthoffovi cesti št. 15 v Mariboru v hiši ožvetnika dr. Rosine trgovino z usnjem, podplati in vsemi čevljarskimi potrebščinami. Izdeluje sam tudi goranje dele obval in sicer zelo dobro in po izredno nizkih cenah.

Strašna nesreča

za vsakega gospodarja je slaba streha. Stroški za nove drage strehe iz slabega materiala, vedna popravila, požari, uničijo v kratkem najboljšega gospodarja.

Tej nesreči se izogne,

kdor si da napraviti

streho

iz zarezane opeke

Opekarne v Račju na Štajerskem.

Ta slovenska tovarna izdeluje tudi druge vrste opeke, strešne in zidne, cevi za drenažo i. t. d. iz najboljših večkrat prelete ilovice po najnižjih cenah.

Specerijsko blago, vino v steklenicah, premog in drva priporočajo

A. Vertnik,

Maribor, Koroška cesta št. 17.

Bogata zaloga. Vedno sveže blago.

Semena

vsakovrstna, kakor travna, deteljna, grab, salata, cvetlice itd. se kupujejo gotovo najboljše v staroznani in že večkrat odlikovani trgovini

M. Berdajs

Maribor, Zofijin trg št. 1 (v gradu).

V zalogi tudi vsakovrstno specerijsko blago in deželni pridelki.

Jak. Vezjak

krojaški mojster, Maribor

Grajski trg (v Gradu)

izdeluje točno in solidno obleke za gospode in dečke po meri in po najnovejšem kroju.

Zaloga izgotovljenih oblek po zelo nizkih cenah.

Odpomagano je! Ni več potrebno kupovati ali naročevati blago pri tujih neznanih trgovcih. **Če želite dobiti dobro in ceno blago** za moške in ženske obleke, perilo, predpasnike, dežnike, ovratnike, posteljno perje itd. obrnite se na **Prvo slov. spodnještajersko razpošiljalnico J. N. Šošarič, Maribor, Gospodska ulica št. 5.** Ceniki in vzorci na željo brezplačno.

Slaščičarna EMAN ILICH

Maribor, Gospodska ulica št. 38.

Vsak dan sveže pečivo, ob sezoni sladoled. — Velika zaloga pristnega orientalskega blaga, čokolade, grozdnega sladkorja, kandit, raznih peciv in slaštic.

Naročila za gostije in veselice se točno izvršijo.

Najnižje cene. Solidna postrežba.

Dobro urejeno za trgovce.

Novosti za spomlad!

Volneno in perilno blago za dame, sukno za gospode v veliki zalogi priporočajo

M. E. ŠEPEC, Maribor

Grajski trg št. 2.

Oznanilo.

Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici vijudno naznanjam, da sem dne 1. majnika 1914 otvoril

pekovsko obrt

v Mariboru, Tegetthoffova c. 53 (nasproti kolodvora v Jellekovi hiši).

Prepričan sem, da bo slavno občinstvo z mojim vedno svežim pečivom popolnoma zadovoljno. Po naročila pošiljam pečivo t. di na dom.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Vaupotič
pekovski mojster.

3-2

POSOJILNICA V MARIBORU

v lastni hiši v „Narodnem domu“.

Obrestuje hranilne vloge na knjižice po 4 1/2, vloge proti odpovedi po 4 3/4%. Naložbe v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru od dne do dne. Posojuje na posestva in na osebni kredit. Eskomptuje trgovske menice ter otvarja kredite v tekočem računu. Za naložila denarja so brezplačno na razpolago položnice avstrijske in ogrske poštne hranilnice.

Rezervni zaklad K 358.794-75.

Lastno premoženje zadruga K 557.439-47.

Trideseto upravno leto.

Tlačani iz Pišec. Že 4 leta naš tlačijo nime, davki pa so vsak dan večji. Rubeži so skoro vsako nedeljo pred cerkvijo preklicani. Dolgo smo molčali in le jamrali. Pa to nič ne pomaga. Nič boljše se nam ne godi kot pred 400 leti našim očetom. Te je tlačil kristjanski grajščak, nas pa klerikalni župan. Ves občinski odbor mirno gleda, kako nas on odira. Pri lantskih volitvah se je vedno hvalilo, kako bodo delali navdušeno za blagor občine vsi povprek. Klerikalcem ne zamerimo, ker ti žro in požro vse; tako tudi take sladke obljube, pač pa je nekaj drugih boljših. Izkažite se može, pojedite k županu in mu zabrusite v obraz, da občane preveč odira pri galici. Ta je v Brežicah po 60 K metercent, v v Pišecah pri trgovcu Šveru 64 K in občinska galica, saj ni županova, je pa po 68 K. Ni to oderušstvo, ki vpije v nebo? Kaj misli župan, da bo za svoje malo delo 2 krat plačan? Plača se ga itak iz občinske blagajne, kam pa gre ta ogromen dobiček pri galici, za revne občane ali v njegov žep? Zato prosimo gospoda barona, da napravi red in se zavzame nas revnih. Bomo mu že naprej hvaležni.

Kako je prav Marbeg ali Marenberg? „Slovenski Narod“ piše: Slovenski časopisi dosledno pišejo Marnberg ali pa Marenberg. Zdi se mi pa to napačno. Uradna označba za ta trg se glasi Marbeg, ki je pa tudi vedno bolj redka. Tudi ljudstvo — posebno starejši ljudje — še govorijo, da so bili v Marbezi, ne pa v Marnbergu. Na vsak način je oblika Marbeg bolj prikladna in bolj slovenska, kakor pa druge oblike. Naj bi se je posluževali naši časniki in tudi drugi, če imajo žal ondi kaj opravka.

Gospodarski shod se vrši 24. tm. (to je v nedeljo v Vizmetincih pri Sv. Miklavžu nad Ormožem in sicer pri Štamparju. Na sporedni je 1. podučni govor g. Znidariča o poletnih opravilih v vinogradih in 2. poročilo dež. posl. dr. Kukovca. Vabi se k mnogostevilni udeležbi.

Od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji. Da mi Lenarčani napredujemo, ve že vsak, seveda čisto po klerikalnem kopitu. Zato pa imata ormoška sodnija in velikonedeljsko orožništvo zadosti posla samo z nami. Le poslušajte. Zvezarji so se nedavno v Podgorcih pri „Tili“ zavoljo neke ženske osebe poštono zlasali. Pravijo, da je „Joža“ napravil z nožem dve precej trdi potezi čez „Petrov“ klerikalno butico. Da se cvetkovski fantje med seboj tepejo, se tudi ni čuditi, saj je „pri Polani“ celo noč zadosti šnopsa na razpolago. Dogodek, ki se je zgodil v Osluševcih med neko Marijino družbenico in nekim oženjenim šnopsarjem, se je končal tako, da je moral mož odstopiti polovico svojega premoženja svojem novemu potomcu. Ako hočejo Marijine družbenice par stotakov hitro zaslužiti, se lahko ravna po vzgladu svoje sestre. Toliko za danes, prihodnjic bo spet kaj novega.

Iz politične službe. Slovenjgraški okrajni glavar dr. Ernest Poiger je poklican k namestniji; na njegovo mesto pride namestniški tajnik dr. Neugebauer. Upravitelj mozirske ekspoziture dr. Pavel Hohl pride za vodjo okr. glavarstva v Konjicah in na Hohlovo mesto pride okrajni komisar dr. Marko Michel iz Celja.

Prepovedan je izvoz svinj na Hrvaško iz ptujskega in brežiškega okraja.

Reklamacijsko postopanje pri volitvah v okrajni zastop. Štajerska namestnija razglša, da veljajo samo oni ugovori proti volilnemu imeniku za pravočasno vlozene, ki pridejo na okrajno glavarstvo v reklamacijskem roku. Dan oddaje na pošto, ako je obenem tudi zadnji dan reklamacijskega postopanja, se ne vpošteva. (Glej „Naredbeni list“ štaj. namestnije št. 19).

Župnik Olimpije je dobil g. Janez Lorbek, doslej župnik pri Sv. Primožu nad Muto.

V Cezanjevcih pri Ljutomeru je umrl g. V. Kosi po dolgi in mučni bolezni v 63. letu svoje starosti. Pokojnik je bil mnogo let občinski odbornik in je ustanovil v vasi bralno in gasilno društvo.

Občinske volitve v Dobju pri Planini so potrjene. Za župana je bil izvoljen Jožef Gračner, posestnik v Ravnem.

Skrb za certifikatiste. V prvem četrtletju tega leta je dobilo od bivših podčastnikov 49 uradniške službe, 105 pa je bilo nastavljenih za sluge. Nove certifikate za uradniška mesta je dobilo letos v prvih treh mesecih 87 podčastnikov, za mesta slug pa 100 čez vojaško dobo službe podčastnikov.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Prestavljen je orožniški stražmojster Tretjak v Cirkovce. Želimo mu srečen pot. Čudimo se le orožniškemu poveljstvu, da je našlo sedaj za njega primerno stanovanje, v jeseni pa ne, in se je radi njega premestila postaja k Sv. Bolfenku. „Straža“ napoveduje, da bodo več o njem povedali naši poslanci. Upajmo, da to ne bo ostalo le pri obljubi!

Ponarejeno bučno olje. Politične oblasti na Štajerskem razglšajo, da se je pojavilo zadnji čas jako mnogo ponarejenega bučnega olja po trgovinah in opozarjajo, da je to ponarejenje zdravju škodljivo ter torej kaznjivo.

V konkurz je prišla Roza Sattler, posestnica na Poljskavi. Začasni upravitelj konkurzne mase je odvetnik dr. Urban Lemež.

Obrtniški shod v Ljutomeru priredi na binkoštni ponedeljek, dne 1. junija Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug, da pokaže pota in sredstva, pomagati toli zanemarjenemu spodnještajerskemu obrtništvu. Spored shodu je: 1. Obrtna organizacija na Spodnjem Štajerskem, poroča g. Blaž Zupanec; 2. Obrtnik in narodni boj; obrtnik in kredit, poroča g. Jakob Volk; 3. Strokovna obrtniška organizacija, poroča g. Ivan Rebek. Naš obrtni naraščaj in šolstvo; obrtni škodljivci, poroča g. Čretnik.

Dobre smodke. V Cezanjevcih pri Ljutomeru so naprodaj smodke, v katere so zaviti vijaki, dolgi poldrugi centimeter. Naš erar nas res včasih počasti z izvanrednimi dobrotami.

Onesnaženje Save. Kranjski deželni odbor je sklenil, da se bo vršila zaradi onesnaženja Save po rudnikih v Zagorju in Trbovljah nova komisijonalna razprava, pri kateri bodo zastopniki kranjskega deželnega odbora z vso odločnostjo zahtevali, da se ta nedostatek odpravi.

Premiranje živine. Za leto 1914 se vrši premiranje živine za Spodnji Štajer v teh-le krajih: Ptuj 1. septembra, Konjice 2. septembra, Marenberg 4. septembra, Sv. Lenart v Slov. gor. 5. septembra.

V Legnu pri Slovenjgradu sta bila pri občinskih volitvah izvoljena v odbor tudi dva naprednjaka.

Iz Braslovč. V zadnji številki „Slov. Gosp.“ je priobčil g. Lorber dolg dopis, v katerem napada nas naprednjake in narodne denarne zavode ter hvali na vse pretege braslovško duhovščino, pravilneje kaplana Vogrinca. Privoščimo mu iz srca tega zaveznika! Posebno pa se bavi g. Lorber z govovico, da je dobil nekdo 1000 K za to, da je s sumničenjem in obrekovanjem izrinil braslovško posojilnico iz celjske Zadrzne Zveze. Čujta, „poštenjakovič“ Lorber, zakaj pa Vam gre ta govovica tako zelo do srca? In povejte nam, ali se spleča za tisto ljubo nagrado pri posojilnici toliko pisarenja v „Slov. Gospodarju“?

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se vrši letos septembra meseca v Gorici.

Iz Slivnice pri Celju. Župnik Kozinc si za svoj sramoten poraz pri občinskih volitvah hladi jezo z dolgimi dopisi v „Slov. Gosp.“ G. župnik ali ne veste, da je greh psovati in obrekovati? Sicer nam pa vaša jeza le še dela večje veselje zaradi lepe zmago. Le kričite, le, če vas veseli, toliko slabše za vas. Kmalu vas slednji človek v fari ne boče več maral!

Iz Velikega Obreža pri Dobovi. Po največ smo se že znebili onih starokopitnežev, ki pljujejo v svojo lastno skledo, vendar se še najde v naši sredini kakšna bela vrana. Ena od takih je gotovo Janez Ogorelec. Dobil je kovaško obrt, in si dal tablo napraviti z nemškimi napisom. Straka se diči s pavovim perjem! Saj vendar ve, da smo vsi, ki mu damo zaslužek, Slovenci!

Ormoški okrajni zastop je razpuščen. Za komisarja je imenovan dr. Wolte od ptujskega okrajnega glavarstva.

Osrednji odbor štajerske kmetijske družbe je imel zadnji terek sejo, v kateri se je naprosilo predsednika grofa Attemsa, da pozove vse deželne poslance vinorodnih krajev, naj se pridružijo deputaciji, ki gre na Dunaj protestirat proti novim predpisom glede sladenja vina.

Pri Sv. Križu nad Mariborom je umrl Martin Elznik, po dom. Tojzl. Bil je 25 let župan sveto-kriške občine.

Utonila sta v Gradcu dva gasilca. Imela sta službo pri klavničnem mostu, ki ga nekaj popravljajo; pri tem je deroča Mura odnesla čoln z njima vred in oba sta utonila.

Lepa postrv. V neki graški trgovini je bila te dni razstavljena 95 cm in 9½ kg težka postrv. Ujeli so jo v potoku Kajnbah pri Voičbergu.

Neugodno spomladansko vreme. Iz Gospiča poročajo, da je te dni zapadel sneg celo hrvaško Liko. Mraz je zelo škodoval sadnemu drevju.

Koroški Slovenci so imeli zadnjo nedeljo pri Sv. Katarini nad Pliberkom veličastni tabor, ki se ga je udeležilo nad 3.000 ljudi. Govorilo je na njem več poslancev za pravice koroških Slovencev v uradu in šoli.

Iz Ormoža. V nedeljo dne 14. junija 1914 nameravamo na slovesni način proslaviti 30letnico Čitalnice. Isti dan se bode tudi vršilo slavnostno zborovanje učiteljskega društva za ormoški okraj, ki slavi svojo 40letnico. Ob enem bo zlet panonskega okrožja mariborske sokolske župe. V Središču in Ormožu se vrše pevske vaje in telovadne vaje, naša godba se pridno pripravlja za slavnost. Priprave so v polnem teku. K našemu jubileju so vabljeni vse čitalnice, posebno pa tudi nekdanji ustanovitelji in odborniki ormoške čitalnice, sploh pa vsi Slovenci in Slovani.

Iz Št. Janža pri Spodnjem Dravogradu. Na Križevu dne 21. t. m. se vrši v šoli ob 3. popoldne ustanovni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Št. Janž in Mežo. Rodoljubi, posetite nas ta dan, pomagajte mladi sestrični na noge, nudeč nam moralne podpore!

Državna učna delavnica za košarstvo pri Sv. Barbari v Halozah je priredila letošnji izlet s učenci v Postojnsko jamo, 6. maja zvečer se je pridružilo 22 pletarjem še 16 domačinov in oddrdrali smo proti jugu. Ker je bilo med izletniki več dečkov in

deklic, ki še sploh sveta niso videli, si lahko mislite, kako težko smo pričakovali jutra. No od Ptuja naprej je hotela biti vsa mladina pri oknah in vprašanji ni bilo ne konca ne kraja. Ker se je vmes še mnogo pelo, nam je čas hitro potekel. Bili smo se že preje prijavili in šli smo takoj po prihodu v jamo, daši je drugače šele ob tri četrti 11. odprta. Kako velikanski vtis je dobil vsak od posameznih prizorov, razume samo ta, ki je na lastne oči videl ta podzemeljski grad, poln najrazličnejših čudežev. Vsak prostor nudi kaj posebnega, ali »velika Kalvarija« se svojim 200 m širokim in 69 m visokim obokom in premnogimi najrazličnejše stvari predstavljajočimi kapniki pomakne vse drugo v ozadje in samo še zastor zamore vzbuditi večje zanimanje radi svoje res umetniške vrednosti. Bili smo v jami samo dobri 2 uri, a prevzeli so nas tam se nahajajoči prizori tako, da se dolgo ni upal nihče spregovoriti boječ se, da nam zginejo iz spomina slike, kakoršnih nismo še nikoli videli in kojih najbrž tudi nikoli več videli ne bomo. Obisk Postojnske jame je že živahen. Isti dan sta pohodila jamo tudi še ena češka in ena hrvaška šola. Na leto obišče baje Postojno 70 do 100 tisoč gostov. Nekoliko nžalostilo me je, ko sem zvedel, da se vsi narodi bolj zanimajo za ta največji čudež cele zemlje ko Slovenci sami, v kojih domovini se nahaja. Tudi veliko inteligentnih dam in gospodov bele Ljubljane in drugih slovenskih mest — tako se mi je pravilo — pozna Postojnsko jamo komaj po imenu. Zakaj neki tako? Naša domovina je res krasna! Postojnska jama pa tvori zaklad, radi katerega i tem ložje Slovenec vzklikne »Postojnska jama e poi muori!«

Umril je v Ljubljani uradnik banke »Slavije« in slovenski pisatelj Vatroslav Holz (pisateljsko ime »Prostoslav Kretanov«). Pogreb se je vršil v torek. O pokojniku piše ljubljanski »Dan«: »Umril je 2 meseca in 20 dni pred svojim 70. letom. Na smrt se je pričel pripravljati dne 3. marca t. l., ko mu je zdravnik povedal, da ima želodčnega raka in da ima samo še dva meseca do svoje smrti. Uredil in zbral je vse svoje rokopise in že tiskane spise, jih zvezal po tvarini v enotne zvezke, ki bi mogli tvoriti celotne knjige, in je vse skupaj izročil »Slovenski Matici«, da izda, kar hoče, ali poskrbi, da izidejo vsaj njegovi osebni spomini na »Sto znamenitih slovenskih mož«. Pokojnik je bil literaren samouk, ki se je z lastno pridnostjo dvignil do spoštovanja vredne omike. Kot nezakonski sin 21letne Magdalene Olčeve, hčere slepega nagornjaka v Zgor. Verjanah pri Sv. Trojici v Slov. goricah, je hodil v kmečko ljudsko šolo pri Sv. Ani na Krembergu. Šestnajst let star je šel sam v Maribor in postal pozlatarski in cerkveno restavratorski vajenec. Leta 1864. je postal pomočnik in je baš nameraval oditi na Dunaj, da bi se bil v umetni obrti dovršil, ko je bil poklican v službovanje k vojni mornarici. Tako se je moral odpovedati cilju, da postane akademičen slikar. Udeležil se je bitke pri Visu dne 20. julija 1866. kot podčastnik in stopil nato v Pulju v vojni arzenal. Svoje življenje do te dobe je že opisal l. 1876. v Paikovi »Zori« v noveli »Idealist« in leta 1904. v »Slovanu« pod naslovom »Roman umetniškega samouka«. Za »Zoro« in »Kreš« je napisal več pesnitev, ki tvorijo zbrane dva zvezka »Nerazvito brstje« in »Novo brstje«. Svoje zveze z listi, uredniki in pisatelji je opisal v »Slovanu« 1914. pod naslovom »Povabljen nepoklicanec«. Ta spis je nadaljeval še na smrtni postelji in ga narekoval. Iz Pulja je prišel k »Slov. Narodu« za upravnika; nato pa je bil štiri leta pomožni uradnik pri mariborskem magistratu. L. 1878. je postal uradnik banke »Slavije«, kar je ostal do leta 1906. z največjo marljivostjo in z največjimi uspehi za — to banko, ki mu pa končno pokojnine — ni dala, nego ga je velikodušno podpiral le ravnatelj Ivan Hribar. Svoja potovanja je popisoval v »Slovenskem Narodu« pod naslovi »Potovanja križem domovine«, »Potopisne arabeske«, »Primorski sprehoji«, in »Potopisni paberki«; v »Edinosti« je pisal listke pod naslovi »Primorski obrazi«, in »Na vseh koncih in krajih«, v starem »Slovanu« pa pod naslovi »Slovenske krajepisne slike« (5 raznih potopisov folklornega značaja.) Mnogo je napisal životopisov in študij o slikarjih in kiparjih (o Šubicih, Progarju, Ganglu, Ogrinu i. dr.) Več prav zanimivih spominov je pisal za »Slovana« o S. Gregorčiču, Jos. Cimprmanu in A. Aškercu, pa tudi o drugih naših literatih in politikih, saj je imel pokojnik uprav fenomenalen spomin. Holz je znal pripovedovati živo, dramatično in vedno s humorjem. Ostavil je tudi veliko originalnih pisem naših prvih mož, ki so mu bili prijatelji. Svoj talent je bogato pomnožil in ga uporabljal v čast domovine in v množitev ugleda naših kulturnih delavcev. Zato čast temu marljivemu, zvestemu sinu Slovenskih Goric in pokoj njegovi večno nemirni duši!«

Beleške.

Krvavi dogodki v Splitu. 8. maja so praznovali v Splitu praznik sv. Dujma. Vsako leto pride na ta dan, ki je glavni tržni dan v Splitu, vsa okolica. Na dan sv. Dujma se vrši tudi historična procesija, h kateri pozivlja splitska mestna občina. Na predvečer pa je priglasila svojo udeležbo tudi zloglasna »banda cittadina«. Mestni svet je prepovedal italijanski godbi udeležbo pri procesiji in je svojo prepoved tudi javil glavarstvu, ki pa je prepoved suspendiralo. Radi tega je mestni svet odpovedal svojo udeležbo. Procesije, ki se je udeležilo zelo malo ljudi, je korakala na čelu italijanska godba in igrala samo izzivalne koračnice. Radi tega je številno

Slikar in pleskar

v Celju
Graška cesta 43
prevzame vsa v svojo stroko
spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, gledaliških odrov, okraskarstvo na steklo, les. Zmerne cene.

V. BEVC

Močna, okusna in zdrava dalmatinska vina

se dobi edino - le pri
dalmatinski vinarni
J. Matković
Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8
Zahtevajte cenik in vzorce!

Denarni zavod spodnještajerskega trgovstva in obrtništva Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po **4 1/2 %** odvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih.

zbrano ljudstvo začelo izžvižgavati godbo. V tem hipu pa je orožništvo in finančna straža z nasajenimi bajoneti naskočila množico in več žen in otrok je bilo pohojenih in ranjenih. Pred narodnim domom je prišlo na to do ponovnih demonstracij in zopet so se navalili z nasajenimi bajoneti na množico, da je bilo vse polno ljudi ranjenih. Razburjenje množice je bilo velikansko. Tedaj pa je skušal župan Katalinič pomiriti ljudi in skoraj se mu je to že posrečilo. V tem trenutku se pa navali vojaštvo z nasajenimi bajoneti na ljudstvo. Dogodki, ki so se nato vršili, so nepopisljivi. Na vseh koncih in krajih so se zadirali bajoneti v ljudi, med tem pa so aretirali vsakogar, ki jim je prišel v roke. Kakor da bi bil Split v Alzaciji, kakor da bi se ponovili strasburški in sovernski dogodki. Med tem je izdal glavar ukaz, da se morajo zapreti vse gostilne in kavarne. 50.000 okoličanov je bilo radi tega brez hrane in gostilničarji imajo nad en četrt milijona škode. Občinski svet se je takoj zbral in brzojavno obvestil namestnika in notranje ministerstvo ter zahteval takojšen odstop glavarja.

Zver v človeški podobi. V Zagrebu so zaprli arhitekta Grossa. Veliko let je zapeljeval nebroj deklet in se pregrešil v tem oziru zoper vse mogoče kazenske paragrafe. Govori se, da je Gross počenjal največ takih hudobij za vlade barona Raucha. Veliko deklet, ki jih je ta gnjusnež onečastil, se je za celo življenje zgubilo. Zadnji čas je stopil v stik z neko Veršecovo, ki je navajala predvsem nedolžne deklice v svoje stanovanje, kjer so prišle v roke izkvarjenim zagrebškimi gizdalinom. Policija je zaprla tudi neko 18letno dekle Marijo Kozel, ki je pomagala Vršecovi žrtve nabirati.

Naseljevanje v Novi Srbiji. — Srbska vlada je dobila dosedaj nad 2000 prošenj za zemljišča v Novi Srbiji. Vsi prošnjiki so Slovani, med njimi mnogo Slovencev. Slovenci imajo vsi precej premoženja in so preskrbljeni vsi s poljedelskim orodjem. Vsak naseljenec dobi najmanj 5 ha zemljišča. Iz Amerike se je priglasilo nad 10.000 Srbov. Iz Nove Srbije se izseljujejo Mohamedanci, dosedaj jih je že odšlo čez 90.000. Srbska vlada dovoli Mohamedancem, ki se izselijo, znižano vožnjo in druge ugodnosti, ne smejo pa prodati zemljišč in nimajo po pobegu nobene pravice do svojega zemljišča.

Star svinjar. Iz Št. Ipolita na Nižjem Avstrijskem poročajo, da je v neki bližnji fari župnik Valter K. na nedostojen način v šoli (!) prijemal šolarice. Župnik je star 76 let!

Brezposelnost v Ameriki. Zadnje štiri mesece se je vrnilo iz Severne Amerike v razne kraje okrog 400.000 delavcev, ali dvakrat več, kakor lansko leto. Samo v New-Jorku je 350.000. v Chicagu 300 tisoč ljudi, ki ne morejo dobiti nobenega dela. Večinoma so to priseljenci iz Evrope. Jako veliko število jih je šlo peš proti vzhodu do luke, ker niso

več imeli denarja za vožnjo! V vseh ameriškimi listih je čitati opetovano pozive delavcem, naj ne hodijo v Ameriko, ker tam ni dela zanje. Vse preveč ljudi išče sreče in denarja v Ameriki, ki se je izčrpala in ne more rediti tako ogromnega števila domačinov in priseljencev.

Ugleden češki poslanec — ovaduh. Sodnik dr. Karl Šviha je bil kot državni poslanec vodja čeških narodnih socialcev (t. j. narodne delavske stranke) v državnem zboru. Dal se je pa zapeljati, da je proti 800 K mesečne plače izdajal praški policiji vse sklepe in dogodke v lastni stranki pa tudi vse, kar je zaupno zvedel iz drugih čeških strank in organizacij. Ko je ugleden praški dnevnik »Narodni listy« Šviha to ovaduštvo dokazal, je bil ta nesramnež še toliko predrzen, da je odgovornega urednika »Narodnih listov« tožil. Zadnji teden se je vršila obravnava, pri kateri je bil urednik oproščen. Dr. Šviha je že odložil poslanstvo, sodniki so ga izbacili iz svoje srede in grdi ovaduh mora zapustiti celo svojo domovino.

Mogočnost Rusije in njena pripravljenost za vse slučaje. Madžarski publicist Andor Adorjan piše o Rusiji: »Dejstvo je, da se v naših dneh ustvarja nova, preporojena Rusija, v svoji moči neizmerna, v materialni sili neizčrpiliva, čudna in strahovita Rusija, katere prava moč ni več njeno grozno število prebivalstva, njena surova vojaška sila, marveč njena veličanstvena in zdrava gospodarska urejenost, premožnost njenih žiteljev. Vem, da se to zdi fantastično, ali je resnično. Svet se je privadil, da zre na Rusijo kot deželo zatiranja. To je bilo preje. Ali sedaj! Ta gorostasna država preživlja že leta mirnim potom s pomočjo modrih in modernih reform takšen notranji preobrat, kakršnega drugod navadno spremljajo nevarni revolucionarni dogodki. Rusija pa sedaj izvaja brez krvi, zakonodajnim potom svoje velike reforme, ki povzročajo silnejši preobrat, kakor ga je imela francoska revolucija. Vse te, po svoji konceptiji velike reforme, je zasnoval največji duh moderne Rusije, poljedelski minister Krivošejin...« In »Vojni Listok« poroča: »V vojaškem oziru smo tako pripravljeni, da lahko vsak trenotek pričnemo vojno proti komurkoli. To naravno ni povolji Nemcem. Nismo po godu Nemcem, ker imajo za svojega sosedo velikega in močnega ruskega orjaka, o katerem vedo, kako zelo težka mu je roka. Tega velikana bi radi napadli, predno postane tako močan, da bi jim zadajal še večji strah. Še pet let in naše velike vojne ladje bodo gotove, a ruski zrakoplovi bodo zakrivali nebo kakor oblaki. Ruska armada bo podvojena, a v blagajnah bodo nakopičeni bregovi zlata. Kdor se bo dvignil proti nam, bo izvršil blazno dejanje. Nemci se tega zavedajo, zato se tako vznemirjajo. In ne motijo se! Vsak dan, ki preide, je v korist nam in v pogubo njim...«

Če otečejo sklepi vsled protina, teši bolečine pri ozeblinah, reumatizmu, neuralgiji

od mnogih zdravniških avtoritet priporočeni

CONTHREUMAN

To sredstvo služi za hitro pomirjenje in odpravo bolečin, oteklin, napravi členke zopet gibljive, odpravi mravljinice in hitro upliva pri masiranju, ribanju ali obvezah. 1 tuba 1 krono. 62

Izdovalec in glavni zalagatelj

B. FRAGNER, lekarnar,

dvorni založnik, PRAGA III, št. 203.

Če se pošlje denar naprej, se dobi franco

1 tuba za 1 K 50 v

5 tub " 5 K - v

10 " " 9 K - v

Prizite na ime preporata in izdelovalca.

Zaloga v lekarnah.

Najvažnejše sredstvo pri ranah

Slavno, že skozi 40 let tisočkrat preskušano in izobno se obnašajoče antiseptično

Praško domače mazilo

čuva pred onesnaženjem, vnetjem ran, lajša bolečine, upliva na hitro ozdravljenje in se ga kot vlažnega mazila ne more pogrešati v nobeni hiši. 63

1 puščica 70 v. se razpošilja vsak dan proti predplačilu, 4 puščice za K 3-16
10 puščic za K 7- poštne prosto na vsako postajo.

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni založnik

lekarna „Pri črnem orlu

PRAGA, Mala stran, ogel Nerudove ul. št. 203

Zaloga v vseh avstro-ogorskih lekarnah.

Celje

Na debelo

Priporočava svojo bogato založeno zalogo z galanterijskim in modnim blagom. Postrežba točna.

Prica & Kramar

Za spomlad otročje vozičke in igrače. — Novost kravat in srajo. Cene zelo nizke.

Celje

Na drobno

V zdraviliščih za pljuča

m. d. v Davos, Arosa. Leysin itd. se **SIROLIN „Roche“** kot izkušeno sredstvo stalno rabi. SIROLIN „Roche“ lajša in odstrani boleznih dihal v razmeroma kratkem času. Je tečno, vzbuja tek, in upliva iz edno ugodno na splošno razpoloženje. Or. ginalni zavoj po 4 K se dobi v vseh lekarnah.

Kako postopajo Rumuni z narodnimi izdajalci. Pravoslavni škofijski vikar Mangra iz Velikega Varaždina na Ogrskem je rojen Rumunec. Pisal je svoj čas v svojem materinem jeziku knjige in je bil zato izvoljen za člana rumunske znanstvene akademije v Bukarešti. Ko je pa bil izvoljen v ogrski državni zbor, je postal madžaron. Navzlic temu, da je vedel, kakšno nevoljo je vzbudil v celem rumunskem narodu s svojim izdajstvom, je Mangra vendar te dni prišel v Bukarešto na slavnostno zborovanje akademije. Ko je sporočil, da pride na zborovanje, so mu odgovorili člani akademije, da ne žele priti z njim v dotiko. Ko pa je Mangra vendarle prišel na zborovanje, so vsi vstali ter se zbrali v enem kotu, dočim so pustili Mangro samega sredi dvorane. Pred palačo so dijaki napadli Mangro ter ga pretepli. Govori se, da bo avstro-ogrška vlada zahtevala zadoščenje.

Zvezda z

MAGGI-JEVA kocka
 po 5 vin.
 za hitro pripravo
 gotove goveje juhe
je najboljša!

Mala oznanila.
 Vsaka masno tiskana beseda stane
 10 vin., navadno tiskane pa po 6 vin.
 Znesek se mora vpsolati vnaprej, ker se sicer
 inserat ne priobči.

Cedna družinska hiša
 z vrtom za zelenjavo in sadnim drevjem se proda v Zavodni. Vprašajte pri vili „Porto“ nasproti Podgorščaku. 236 3-1

Kdo odda malo trgovino,
 za eno žensko pripravno; Ponudbe pod „Samostojnost na upravnishvo „Narodnega lista“. 237 3-2

Vzorci franko
 modnih štofov eponge
CEFIRI
 batisti, platno, platneno in pavaljno blago pošilja V. J. HAVLIČEK & BRAT Kopelj Podebrad Češko. 161 6-6
 Pišite takoj! Pišite takoj!

G je čaj, ki je prepriran iz najboljših rastlin in se rabi kot
A domače zdravilo proti boleznim na živcih z uspehom.
N Ta čaj upliva pomirjevalno na živce, lajša bolečine, dela kri, pospešuje spanje in telesne moči. — Čaj ne vsebuje nobenih omamljajočih primesi.
G Ta čaj ima na prodaj edino-le
I o. in kr. dvorni ter nadvojv. založnik
L **Julij Bittner** lekarnar, Reichenau, Sp. Avstr.
O Cena ene škatlje z navodilom za porabo znaša 3 K.
N Dobi se v vseh lekarnah; kjer ne, proti predplačilu 3 K franko po pošti. 126 24-5

Kako ozdravite pljučne bolezni, oslovski kašelji in naduho
 popolnoma, vam povem čisto zastonj. Pošljite kuvert z znamko za odgovor gospe B. Kolenska, Vršiče 383 pri Pragi, Češko. 133 -7

Isčem zanesljivega, spretnega in vojašine prostega pomočnika
 z vstopom 1. avgusta t. l. V hmeljski kupčiji izvežbani imajo prednost. Franc Oset, trgovina mešanega blaga in z deželnimi pridelki na Vranskem. 233 3-3

Hiša
 v Celju, Gledališke ulice št. 5 se proda. V pritličju so visoki prostori, sposobni za trgovino ali vsako obrt. Vpraša se pri lastniku. 220 3-3

KDOR
 je s svojim
želodcem
 in črevom
 nezadovoljen
 jemlje naj redno nekaj časa
 D'ried Traub's želodčni pretek

GASTRICIN
 Učinek presenetljiv
 Dobi se v vseh apotekah.
 Velika škatlja stane 3 Kr.

GLAVNA ZALOGA:
 Sternapoteka, Dunaj, VI
 Favoritenstrasse 25
 Prospekti gratis in franco.
 Zdravnik dobi za poskušajo GASTRICIN brezplačno!

V Celju se dobi:
 v lekarnah Ote Schwarzel & Co., M. Rauscher.
 68 12-12

Sprejemem dva trgovska pomočnika,
 katera imata najmanj 3-5 letno izpričevalo od ene tyrdke, razen učne dobe. Vojašine prosti imajo prednost.
 Ivan Ravnikar, trgovec v Celju.

Loterijske številke.
 Linc, dne 16. maja 1914: 80, 79, 77, 3, 25.
 Štev. 511. 240 2-2

OGLAS.
Služba občinskega redarja in sluge
 se takoj odda pri občini trg Šmarje pri Jelšah; letna plača 840 kron, uniforma in samsko prosto stanovanje. — Prošnje je vložiti do 1. junija 1914.
 Županstvo trg Šmarje pri Jelšah, 8. maja 1914.
 Župan: Ferlinc.

Išče se najemnik za konjske hleve (Stallmeister).
 Pogoje se izve v gostilni „Pri Jelenu“ v Celju. Nastopiti je s 1. junijem 1914. 235 3-3

Samo 4 enotne cene
 K 9.50, 12.50, 16.50, 20.20
 Največja izbira v najelegantnejših in najmodernejših čevljih za gospode, dame in otroke. Redka prilika za nakup! Večja partija čevljev je prišla iz mode, a je izvrstno ohranjena in se proda 30% pod nakupno ceno. Sandali, platneni čevlji, tennis-čevlji — v vseh vrstah in po nizkih cenah.
 Prva največja zaloga in izdelovalnica čevljev
Štefan Strašek,
Celje, Kovaška ulica št. 3.
 Popravila hitro in po ceni. 237 3-1

PAZITE!
Samo 10 kron
 stane v **Prvi gorenjski razpošiljalnici Ivan Savnik,**
Kranj št. 156

4 1/2 m volnenega blaga za eno fino žensko obleko v poljubni barvi,
 1 zelo fini robec za na glavo,
 3 lepi žepni robci iz šifona,
 2 para močnih ženskih nogavic,
 1 svilnat pas in še več drugih različnih drugih stvari za povrh.
 Ista množina še boljše vrste 15 kron, najbolše vrste 20 kron.
 Zahtevajte najnovejšo vzorce raznega blaga! Solidno domače podjetje!

Zdravilišče z žveplom. Zdravnik dr. J. Lohert. Zdravilišče z žveplom.
Varaždinske Toplice (Hrvaško).
 Novo zdravilišče z električno razsvetljavo. — Staroznano radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C, jako priporočljivo proti protinu, revmatizmu, iachias itd. — Zdravljenje s pitno vodo pri boleznih v vratu, griu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih. — Električna masaža. — Biatne in solne kopeli. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hotel. — Krasna okolica. — Vojaška godba. — Prospekte pošilja na željo gratis.

Kose! Kdor hoče imeti Kose!

koso

s katero se ni potreba mučiti, ter se lahko z enkratnim klepanjem kosi z lahkoto vsake vrste trave celi dan, naj se obrne na tvrdko

J. Krašovic v Žalcu
 katera je prevzela edino zastopstvo svetovno znanih kos znamke „poljedeljsko orodje“, katero zastopstva je imela dosedaj tvrdka

A. Geiss v Žalcu.
 Pri naročilu 10 komadov se doda 1 komad brezplačno.

Za dobro kakovost kos se jamči!
Kose! Kose!
 Cenik na zahtevo brezplačno.

Hiša
 z vrtom na lepem prometnem prostoru se vsled bolezni ceno proda. — Pojasnila daje **Franc Kolenc, Celje, Nar. dom.**

Jabolčnik, pristni mošaneiger in slovito ter dobro ljutomersko vino se
 248 4-2 dobi pod naslovom
Vatro Kosi, Dobrava, p. Celje.
 Jabolčnik 24 vin., vino od 48 vin. naprej.

Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je pod jako ugodnimi pogoji na prodaj enonadstropna
hiša
 pripravna za zdravnika ali pa za trgovino pekarijo. — Proda se tudi lepa **lekarna za zdravnika.**
 Ponudbe na upravnishvo tega lista. 246 3-2

P. n. trgovci, pozor!
 Mnogokrat dobivamo vprašanja iz Vašega okrožja, zakaj se ne dobi pri Vas
Ciril in Metodov čaj
 v zavitkih.
 Splošno priznan najbolše kakovosti.
 Glavna zaloga za Štajersko:
Anton Močnik v Celju
 komisijska in agenturna trgovina.

Slikar in pleskar

prevzame vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršuje v krasnih in najmodernejših 94-18 vzorcih.

Postrežba točna in solidna. Cene brez konkurence.

M. DOBRAVC

CELJE, Gosposka ulica 2.

Bratje Slovenci,

kupujte kanafase, platno za vsake vrste perilo, blago za obleke, barvano platno, druke le pri češki firmi

Jaroslav Kocián, tkalnica
Cervený Kostelec, Češko.

40 metrov ostankov kanafasa, blaga za obrisače, platna ali druka pošiljam za K 24— proti poštnemu povzetju. 55-14

Širite Narodni List!

Kmetovalci!

Srebrno-jeklene

KOSE

iz najvlačnejšega in najboljšega jekla, lahke, s kojim je mogoče najbolj trdo travo pri enkratnem brušenju 100 korakov neprenehoma kositi, razpošilja po najnižjih cenah **edino**

Adalbert Geiss-a
nasl. Viktor Pilih v ŽALCU.

Zahtevajte cenik! 175-6

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah 53-14

Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju (štajersko).

Pišite po glavni ilustrirani cenik dez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

Tudi Vaša korist

je, ako kupujete svoje potrebšine v **domaćih specialnih trgovinah**, ker tu se Vam nudi velika izbira prvovrstnega blaga po najnižjih cenah. — P.i nakupu **steklene, in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, okvirjev in šip** se obrnite z zaupanjem na tvrdko

FRAN STRUPI, CELJE

kjer se Vam bode najsolidneje postreglo.

216-4

Listerjevi originalni angleški bencinovi

petrolejevi in plinovni **motorji lokomobili**

za vse vrste strojev od 1 1/2 — 10 HP z magnetnim vžigalom. Najmanjša poraba goriva! Ugodni plačilni pogoji! Najpriprostejši motor za kmetijstvo! Več tisoč v rabl. Ceniki in obliki zastonj.

R. A. LISTER & CO., dr. z o. z.
Dunaj, III/2, Hintere Zollamtsstrasse 9.
187-10

NE OZIRAJTE SE

samo na križečo reklamo, temveč prepričajte se o **dobri kvaliteti blaga, katero ima povsod znana tvrdka**

Goričar & Leskovšek v Celju.

Zaloga papirja ter pisalnih in risalnih potrebščin. Zahtevajte novi ilustrirani cenik obsegajoč 1000 predmetov.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljčega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg aelefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, anega 10 K, najfinjši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, 56: dobi franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13—, K 14-70, K 17-80 in K 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4-50, K 5-20, K 5-70; podpernica iz močnega ritastega gradlna, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Razpošiljanje po povzetju od 19 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, štev. 773, Češko.
Bogato ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Trgovina s špecerijskim blagom

Solidna postrežba!

Trgovina z moko in deželnimi pridelki

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljivo kaljiva semena, n. pr. jamčeno domačo deteljo, nemško deteljo,

J. Ravnikar
Celje
Graška cesta 21

peso, rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane tvrdke Mautner.

Glavna zaloga vrvarskega blaga

Vedno sveža žgana kavo

Glavna zaloga oljnatih barv

Kdor hoče za 6 v kupiti škatljico, naj zahteva izključno svalčični papir 'Ottoman'

32 c

LASTNI DOM

registrovana stavbena in stanovanjska zadruga z omejeno zavezo V GABERJU PRI CELJU

sprejema vloge od svojih članov, ki nameravajo zidati hiše in jih obrestuje po

pet od sto 5%

Zadruga ima v Gaberju tik Celja 28 lepih stavbenih prostorov na razpolago. Na teh stavi svojim zadrž. hiše, ako vplačajo v gotovini vsaj 30% vrednosti projekt stavbe.

106-12
Pisarna je v Celju, Rotovška ulica št. 12

Avstr. poštne hranilnice račun št. 54.366.

Uraduje se vsak četrtek od 9.-12. ure in vsako nedeljo od 9.-11. ure dopoldne.